

1. Кто--как мудрый, и кто понимает значение вещей? Мудрость человека просветляет лицо его, и суровость лица его изменяется.

УПО: Хто, як той мудрий, і значення речі хто знає? Розсвітлює мудрість людини обличчя її, і суворість лица її змінюється.

KJV: Who is as the wise man? and who knoweth the interpretation of a thing? a man's wisdom maketh his face to shine, and the boldness of his face shall be changed.

2. [Я говорю]: слово царское храни, и [это] ради клятвы пред Богом.

УПО: Я раджу: Наказа царського виконуй, і то ради присяги перед Богом.

KJV: I counsel thee to keep the king's commandment, and that in regard of the oath of God.

3. Не спеши уходить от лица его, и не упорствуй в худом деле; потому что он, что захочет, все может сделать.

УПО: Не квапся від нього відходити, не стій при злій справі, бо все, що захоче, він зробить,

KJV: Be not hasty to go out of his sight: stand not in an evil thing; for he doeth whatsoever pleaseth him.

4. Где слово царя, там власть; и кто скажет ему: `что ты делаешь?`

УПО: бо слово цареве то влада, і хто йому скаже: Що робиш?

KJV: Where the word of a king is, there is power: and who may say unto him, What doest thou?

5. Соблюдающий заповедь не испытает никакого зла: сердце мудрого знает и время и устав;

УПО: Хто виконує заповідь, той не пізнає нічого лихого, серце ж мудрого знає час і право.

KJV: Whoso keepeth the commandment shall feel no evil thing: and a wise man's heart discerneth both time and judgment.

6. потому что для всякой вещи есть свое время и устав; а человеку великое зло оттого,

УПО: Бо для кожної речі час і право своє, бо лихо людини численне на ній,

KJV: Because to every purpose there is time and judgment, therefore the misery of man is great upon him.

7. что он не знает, что будет; и как это будет--кто скажет ему?

УПО: бо не знає, що буде, і як саме буде, хто їй розповість?

KJV: For he knoweth not that which shall be: for who can tell him when it shall be?

8. Человек не властен над духом, чтобы удержать дух, и нет власти у него над днем смерти, и нет избавления в этой борьбе, и не спасет нечестие нечестивого.

УПО: Немає людини, яка панувала б над вітром, щоб стримати вітер, і влади нема над днем смерті, і на війні нема звільнення, і пана свого не врятує безбожність.

KJV: There is no man that hath power over the spirit to retain the spirit; neither hath he power in the day of death: and there is no discharge in that war; neither shall wickedness deliver those that are given to it.

9. Все это я видел, и обращал сердце мое на всякое дело, какое делается под солнцем.

Бывает время, когда человек властвует над человеком во вред ему.

УПО: Усе це я бачив, і серце своє прикладав я до кожного чину, що відбувався під сонцем. І був час, коли запанувала людина над людиною на лихо для неї.

KJV: All this have I seen, and applied my heart unto every work that is done under the sun: there is a time wherein one man ruleth over another to his own hurt.

10. Видел я тогда, что хоронили нечестивых, и приходили и уходили от святого места, и они забываемы были в городе, где они так поступали. И это--суета!

УПО: І я бачив безбожних похованих, і до їхнього гробу приходили, а ті, що чинили добро, повикидані з місця святого, і в місті забуті... Марнота й оце!

KJV: And so I saw the wicked buried, who had come and gone from the place of the holy, and they were forgotten in the city where they had so done: this is also vanity.

11. Не скоро совершается суд над худыми делами; от этого и не страшится сердце сынов человеческих делать зло.

УПО: Що скоро не чиниться присуд за вчинок лихий, тому серце людських синів повне ними, щоб чинити лихе.

KJV: Because sentence against an evil work is not executed speedily, therefore the heart of the sons of men is fully set in them to do evil.

12. Хотя грешник сто раз делает зло и коснеет в нем, но я знаю, что благо будет боящимся Бога, которые благоговоят пред лицом Его;

УПО: Хоч сто раз чинить грішний лихе, а Бог суд відкладає йому, однако я знаю, що тим

буде добре, хто Бога боїться, хто перед обличчям Його має страх!

KJV: Though a sinner do evil an hundred times, and his days be prolonged, yet surely I know that it shall be well with them that fear God, which fear before him:

13. а нечестивому не будет добра, и, подобно тени, недолго продержится тот, кто не благоговеет пред Богом.

УПО: А безбожному добре не буде, і мов тінь, довгих днів він не матиме, бо він перед Божим лицем страху не має!

KJV: But it shall not be well with the wicked, neither shall he prolong his days, which are as a shadow; because he feareth not before God.

14. Есть и такая суета на земле: праведников постигает то, чего заслуживали бы дела нечестивых, а с нечестивыми бывает то, чего заслуживали бы дела праведников. И сказал я: и это--суета!

УПО: Є марнота, яка на землі діється, що є справедливі, що лихо спадає на них, мов за вчинок безбожних, а є безбожні, що добро спадає на них, мов за чин справедливих! Я сказав, що марнота й оце!...

KJV: There is a vanity which is done upon the earth; that there be just men, unto whom it happeneth according to the work of the wicked; again, there be wicked men, to whom it happeneth according to the work of the righteous: I said that this also is vanity.

15. И похвалил я веселье; потому что нет лучшего для человека под солнцем, как есть, пить и веселиться: это сопровождает его в трудах во дни жизни его, которые дал ему Бог под солнцем.

УПО: І радість я похваляв: що немає людині під сонцем добра, хіба тільки щоб їсти, та пити та тішитися, і оце супроводить її в її праці за часу життя її, що під сонцем Бог дав був їй.

KJV: Then I commended mirth, because a man hath no better thing under the sun, than to eat, and to drink, and to be merry: for that shall abide with him of his labour the days of his life, which God giveth him under the sun.

16. Когда я обратил сердце мое на то, чтобы постигнуть мудрость и обозреть дела, которые делаются на земле, и среди которых [человек] ни днем, ни ночью не знает сна,

--

УПО: Коли я поклав своє серце, щоб мудрість пізнати, і побачити чин, що діється він на землі, бо ні вдень ні вночі сну не бачить людина своїми очима,

KJV: When I applied mine heart to know wisdom, and to see the business that is done upon the earth: (for also there is that neither day nor night seeth sleep with his eyes:)

17. тогда я увидел все дела Божии и [нашел], что человек не может постигнуть дел, которые делаются под солнцем. Сколько бы человек ни трудился в исследовании, он все-таки не постигнет этого; и если бы какой мудрец сказал, что он знает, он не может постигнуть [этого].

УПО: і коли я побачив усякий чин Бога, тоді я пізнав, що не може людина збагнути чину, під сонцем учиненого! Тому скільки людина не трудиться, щоб дошукатись цього, то не знайде, і коли й мудрий скаже, що знає, не зможе знайти!...

KJV: Then I beheld all the work of God, that a man cannot find out the work that is done under the sun: because though a man labour to seek it out, yet he shall not find it; yea farther; though a wise man think to know it, yet shall he not be able to find it.